

РЕШЕНИЕ

№ 6507

гр. София, 18.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Г. Ст. Чехларов
Г. Стоев

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Г. Ст. Чехларов Въззивно гражданско дело № 20231100503156 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение № 10309/21.09.2022 г., постановено по гр.д. № 41515/2021 г. на СРС, ГО, 29 състав, ответникът О. А. С., ЕГН *****, е осъден да заплати на основание чл.45 ЗЗД, във вр. чл.52 ЗЗД, на Е. А. С. ЕГН *****, сумата от 3000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания, причинени вследствие на незаконни действия на ответника, изразяващи се в нанесена на 15.07.2016 г. обида, като е казал „...те са гейове и са се осмукали. На двама педали ли ще вярвате?“ в присъствието на длъжностни лица от 06 -РУ СДВР, като по отношение на това деяние била налице влязла в сила присъда от 03.05.2018 г., постановена по НЧХД № 22540/2016 г. по описа на СРС, изменена с окончателно решение № 353/10.06.2020 г. по ВНЧХД №2226/2019 г. по описа на СГС, НО, 3 въззивен състав, с която ответникът бил признат за виновен в престъпление по чл.148 ал.1 вр. чл.146 ал.1 НК и на основание чл.78а ал.1 НК е бил освободен от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, ведно със законната лихва за забава, считано от 15.07.2018 г. до окончателното изплащане, като искът е отхвърлен за разликата над 3000 лева до пълния му предявен размер от 10 000 лева, като е отхвърлен и искът по чл.45 ЗЗД, във вр. чл.52 ЗЗД да бъде осъден О. А. С. ЕГН ***** да заплати на Е. А. С. ЕГН ***** сумата от 5000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от О. А. С. ЕГН ***** и Г.И.С., ЕГН *****, писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР. Със същото решение е отхвърлен предявеният от Е. А. С., ЕГН *****, срещу Г.И.С., ЕГН *****, иск с правно основание чл.45 ЗЗД, във вр. чл.52 ЗЗД за заплащане на сумата от 5000 лева, представляваща обезщетение за претърпените

неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от Г.И.С. ЕГН ***** и О. А. С. ЕГН ***** писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР.

Срещу решението в частта, в която са отхвърлени исковете по чл. 45 ЗЗД, вр. чл. 52 ЗЗД срещу ответника О. А. С. за разликата над уважения размер от 3 000 лв. до предъявения размер от 10 000 лв. - обезщетение за неимуществени вреди, причинени в следствие на обида и за сумата от 5000 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от ответника писмена жалба от 05.08.2016 г., както и в частта, в която е отхвърлен искът по чл. 45, вр. чл. 52 ЗЗД срещу ответницата Г. С.а за сумата от 5000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от ответника писмена жалба от 05.08.2016 г, е постъпила въззивна жалба вх. №258363/24.11.2022 г. от ищеца Е. **** С.. В жалбата се излагат оплаквания за неправилност на решението поради нарушение на материалния закон, необоснованост и липса на мотиви, съгласно чл. 236, ал. 2 ГПК. Поддържа се, че по първия предъявен иск обезщетението е определено в разрез с разпоредбите на чл.52 ЗЗД. По отношение на втория иск за подадената жалба от ответниците от 05.08.2016 г. се поддържа, че липсата на присъда не изключва деликтната отговорност на ответниците, доколкото изявлението в жалбата е клеветническо и опозоряващо доброто име в обществото, накърняващо достойнството. Въззивникът сочи, че жалбата е подадена с цел да му бъде навредено и излиза извън рамките на свободата на изразяване и разпространяване на мнение, както и свободата на словото. Поддържа се, че е налице причинно–следствена връзка между извършения деликт и претърпените вреди. Моли се за отмяна на решението в обжалваната част и уважаване в цялост на предъявените искове. Претендират се разноски.

В законоустановения срок по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемият О. А. С. е депозирал отговор на въззивната жалба, с който оспорва същата. Поддържа, че при наличие на влязла в сила присъда същата е задължителна за гражданския съд, поради което и правилно първоинстанционният съд е приел наличието на причинно - следствена връзка между деянието и претърпения психически и емоционален дискомфорт от ищеца. Същевременно се твърди, че обезщетението е определено в съответствие с нормата на чл.52 ЗЗД, доколкото ищецът бил известен с хомосексуалните си предпочитания преди 15.07.2016 г. По отношение иска за обезщетение за подадения сигнал от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР се твърди, че в същия не се съдържат твърдения за извършени противоправни деяния или престъпления от страна на ищеца. Отделно се твърди, че съгласно практиката на ЕСПЧ твърдения, направени в жалби или показания пред властите не могат да се разглеждат като клевета, тъй като техните автори не възнамеряват да накърнят репутацията на лицата, до които се отнасят, а целят да упражнят правото си да подават жалби, да докладват нередности или да търсят помощ от страна на властите. Отделно се твърди, че с решение по ВНЧХД 2226/2019 г. съдът е отменил присъдата в тази част и е прекратил производството, поради което и настоящият иск се явява недоказан. Моли се за потвърждаване на решението в обжалваната част и присъждане на сторените разноски.

В законоустановения срок по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от Г.И.С., в който същата се оспорва. Поддържа се, че в подадения сигнал не се съдържат твърдения за извършени противоправни деяния или престъпления от страна на ищеца. Отделно се твърди, че съгласно практиката на

ЕСПЧ твърдения, направени в жалби или показания пред властите не могат да се разглеждат като клевета, тъй като техните автори не възнамеряват да накърнят репутацията на лицата, до които се отнасят, а целят да упражнят правото си да подават жалби, да докладват нередности или да търсят помощ от страна на властите. Отделно се твърди, че с решение по ВНЧХД 2226/2019 г. съдът е отменил присъдата в тази част и е прекратил производството, поради което и настоящият иск се явява недоказан. Моли се за потвърждаване на решението в обжалваната част и присъждане на сторените разноски.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите, наведени с въззивната жалба, за наличието на пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насреещната страна, приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно и е допустимо. Не са допуснати нарушения на императивни материални норми, за приложението на които въззивният съд е длъжен да следи служебно.

По доводите за неправилност на решението въззивният съд намира следното:

-

По отношение на въззивната жалба в частта, в която е отхвърлен искът за нанесена на 15.07.2016 г. обида от ответника О. А. С. за горницата над 3000 лв. до пълния предявен размер от 10 000 лв.:

-

Първоинстанционното решение е влязло в законна сила в частта, в която искът е уважен за сумата от 3000 лв., т.е. със сила на пресъдено нещо е установено, че ответникът е извършила виновно процесното деяние, в причинна връзка с което ищецът е претърпял неимуществени вреди. Единственият спорен момент, подлежащ на установяване в рамките на въззивното производство, е размерът на дължимото обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди.

Тъй като претърпените от ищеца неимуществени вреди представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага, те не биха могли да бъдат възстановени, а следва да бъдат обезщетени посредством заместваща имуществена облага, чийто размер съдът определя съобразно критериите, предписани в разпоредбата на чл. 52 ЗЗД – по справедливост. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието „справедливост” по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

При определяне размера на дължимото обезщетение въззивният съд съобразява характера и вида на нанесената обида, съдържаща вулгарни изрази, целящи да засегнат и унижат личността на ищеца /„те са гейове и са се осмукали. На двама педали ли ще вярвате?“. Следва да се съобрази и обстоятелството, че обидата е извършена в присъствието на длъжностни лица от ОБ - РУ СДВР, които се явява и колеги на ищеца., както и преживените от ищеца емоционален дискомфорт, чувство на неудобство пред служителите на МВР, които са възприели обидните думи по негов адрес, и чувство на

унижение. Същевременно по делото липсват доказателства ищецът да е преживял неимуществени вреди извън обичайните, които настъпват при такъв вид деяние. Не се установява и в резултат на извършеното деяние да е била засегната професионалната и обществена сфера на ищеца, поради което и съдът намира, че справедливият размер на дължимото обезщетение е 3000 лв., до какъвто извод е достигнал и първоинстанционният съд.

По отношение въззивната жалба в частта, в която са отхвърлени предявените срещу О. А. С. и Г.И.С. искове за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-ПУ СДВР:

Между страните не се спори, а това е видно и от мотивите на присъда от 03.05.2018 г. по НЧХД № 22540/2016 г. по описа на СРС, НО, 133 състав, и на решение № 353/10.06.2020 г. по ВНЧХД №2226/2019 г. по описа на СГС, НО, 3 въззивен състав, че на 05.08.2016 г. О. А. С. и Г.И.С. са депозирали жалба, в която са изложили твърдения, че ищецът има предпочитания към лица от същия пол; че живее с интимния си партньор Г. Д.; че в дома му в София, кв. **** многократно идват разни момчета и мъже на гости, двойки от мъжки пол, дори и с преспиване, и се вихрят купони, разхождат се по бельо, слагат си перуки на главите и се обличат с дрехи, подходящи за жени. С жалбата се иска изгонване на Г. Д. от къщата, като се твърди, че той живеел там без разрешението на един от съсобствениците – О. С., както и че жалбоподателите се притесняват за физическото и емоционалното здраве на малолетните си деца, които ставали свидетели на описаните действия.

Съгласно трайно установената практика на ВКС / решение № 245 от 5.11.2014 г. по гр. д. № 1734/2014 г., III г. о., ГК, решения № 1347 от 18.12.2008 г. по гр. д. № 5006/2007 г. на II ГО и решение № 758 от 11.02.2011 г. по гр. д. № 1243/2009 г. на IV ГО/, искането за защита, отправено към държавен орган, е израз на установено в Конституцията на Република България право, поради което е правомерна дейност. Гражданинът е добросъвестен и когато посочените от него обстоятелства не бъдат установени. Злоупотребата с право е противоправна, тя е налице, когато правото се упражнява недобросъвестно - за да бъдат увредени права и законни интереси на други (чл. 57, ал. 2 от Конституцията), но също и в противоречие с интересите на обществото (чл. 8, ал. 2 ЗЗД). Отговорността за вреди от злоупотреба с право по правното си естество е деликтна и противоправността се изразява в недобросъвестното упражняване на законно признато право, като доказването на недобросъвестността е в тежест на пострадалия. И при злоупотребата с право вината на дееца се предполага до доказване на противното, но вината в гражданското право не е субективното отношение на дееца към деянието (както в наказателното право), а неполагане на дължимата (от добрия стопанин или добрия търговец) грижа.

Съдът намира, че подадената от ответниците жалба от 05.08.2016 г. представлява злоупотреба с право. От една страна подадената жалба следва да се изследва в контекста на силно влошените отношения между страните, вкл. инцидента от 15.07.2016 г. и нанесената обида от О. А. С. на ищеца, за което обстоятелство е налице и влязла в сила присъда. Жалбата е подадена непосредствено след инцидента на 15.07.2016 г. и отново твърденията са насочени към това да унижи и уязви ищеца във вр. с изложените твърдения за неговата сексуална ориентация. Жалбата не е насочена

към това да се поиска защита и съдействие от държавните органи във вр. с накърнени субективни права на ответниците, доколкото в нея основно са изложени твърдения относно интимния живот на ищеца и Г. Д., които обективно биха могли да бъдат унижителни от гледна точка на обществения морал. Съществено е, че жалбата е подадена именно до ръководителя на ищеца в работното му място /6 РПУ/ с цел изложената информация да стане достояние на неговите колеги и по този начин да се интернира вредоносно в неговата професионална сфера. От доказателствата по делото е видно, че ищецът е следвало да дава писмени обяснения пред своя ръководител по изложените в жалбата обстоятелства.

Всеки има право на защита срещу незаконна намеса в личния и семейния му живот и срещу посегателства върху него. Това право на личността е прогласено в чл. 10 от Европейската Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и не може да бъде накърнявано, включително и от представители на средствата за масова информация по повод на изпълнение на служебните им задължения. Свободата на словото не е абсолютна, а се разпростира до пределите, след които се засягат чужди субективни права и конституционни ценности, каквито са правото на ненамеса в личния живот. В нейното съдържание обаче не се включва възможност за разпространяване на данни, засягащи лични граждански и човешки права /решение № 404/13.07.2010 г. по гр. д. № 430/09 г. на III г. о. на ВКС /. Разпространяването на информация, засягаща личния живот на едно лице, но без негово съгласие /независимо вярна или не/, представлява нарушение на чл. 32, ал. 2 от Конституцията на РБ, регламентираща едно от основните права на гражданите - неприкосновеност на личния живот и правото на защита срещу незаконна намеса в личния и семейния живот.

Ето защо и съдът намира, че подаването на жалбата от 05.08.2016 г. от ответниците представлява противоправно деяние. От разпита на свидетеля Гев се установява, че жалбата е станала достояние на неговите колеги в 06 РУ на МВР, същите са обсъждали въпроса, имало е подигравки спрямо ищеца, който се затворил в себе си, спрял да контактува с колеги, имал кардиологични проблеми, бил наричан „****“ от колегите. Свидетелят сочи още, че преди 2016 г. не е чувал да се коментира сексуалната ориентация на ищеца на работното му място. Съдът кредитира показанията на свидетеля като логични, последователни и кореспондиращи с останалите доказателства по делото. По отношение на свид. П., нейните показания не установяват релевантни за спора обстоятелства, вкл. че сексуалната ориентация на ищеца е била обсъждана от колегите му в 06 РУ на МВР /свидетелката коментира такива данни от свой познат в СДВР, а не от 06 РУ на МВР/. При тези данни съдът намира, че предявеният иск се явява доказан по основание. С оглед характера и интензитета на претърпените вреди, въззивният съд намира, че справедливото обезщетение за претърпените неимуществени вреди от ищеца възлиза на 2000 лв. Ответниците по принцип отговарят солидарно /чл.53 ЗЗД/. Доколкото обаче ищецът претендира разделно от всеки от ответниците по 1/2 от цялото обезщетение /по 5000 лв. от всеки ответник при 10 000 лв. размер на цялото обезщетение/, то искът се явява основателен до размера на по 1000 лв. спрямо всеки от тях и неоснователен до пълния размер от по 5000 лв. спрямо всеки ответник.

С оглед изложеното, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в частта, в която е отхвърлен искът за присъждане на обезщетение за нанесена на 15.07.2016 г. обида от ответника О. А. С. за горницата над 3000 лв. до пълния предявен размер от 10 000 лв., както и в частта, в която са отхвърлени предявените срещу О. А. С. и Г.И.С. искове за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински

позорни обстоятелства, изложени в депозирана писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР за горницата от над 1000 лв. до пълния предявен размер от 5000 лв. спрямо всеки ответник. Решението следва да бъде отменено в частта, в която са отхвърлени предявените от О. А. С. и Г.И.С. искове за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР, за сумата от по 1000 лв. от всеки ответник, като искът бъде уважен в тази си част. Върху определеното обезщетение следва да се присъди законна лихва от датата на деликта – 05.08.2016 г.

-

По разноските:

-

С оглед изхода на спора, първоинстанционното решение следва да бъде ревизирано и в частта за разноските. Решението следва да отменено в частта, в която ищецът е осъден да заплати на ответника О. А. С. разноски над 608,66 лв., както и в частта, в която ищецът е осъден да заплати на Г.И.С. разноски над 664 лв. На ищеца следва да се присъдят допълнителни разноски за първоинстанционното спрямо ответника О. А. С. в размер от 23,33 лв., както и 190 лв. разноски спрямо ответника Г.И.С..

За въззивното производство в полза на въззивника Е. А. С. следва да се присъдят разноски в размер от 20 лв. спрямо О. А. С. и 20 лв. спрямо Г.И.С.. На въззиваемия О. А. С. следва да се присъдят разноски за въззивното производство в размер от 1283 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение. На въззиваемия Г.И.С. следва да се присъдят разноски за въззивното производство в размер от 640 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 10309/21.09.2022 г., постановено по гр.д. № 41515/2021 г. на СРС, ГО, 29 състав, в частта, в която е отхвърлен предявеният от Е. А. С. ЕГН *****, срещу О. А. С. ЕГН *****, иск с правно основание чл.45 ЗЗД за заплащане на сумата от 1000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от О. А. С. ЕГН ***** и Г.И.С., ЕГН *****, писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР, в частта, в която е отхвърлен предявеният от Е. А. С. ЕГН ***** срещу Г.И.С., ЕГН *****, иск с правно основание чл.45 ЗЗД за заплащане на сумата от 1000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от О. А. С. ЕГН ***** и Г.И.С., ЕГН *****, писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР, в частта, в която Е. А. С. ЕГН *****, е осъден да заплати на О. А. С., ЕГН *****, разноски над 608,66 лв., както и в частта, в която Е. А. С. ЕГН ***** е осъден да заплати на Г.И.С., ЕГН *****, разноски над

664 лв. и вместо това постановява:

ОСЪЖДА О. А. С. ЕГН *****, да заплати на основание чл.45 ЗЗД на Е. А. С. ЕГН *****, сумата от 1000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от О. А. С. ЕГН ***** и Г.И.С., ЕГН *****, писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР, ведно със законната лихва от 05.08.2016 г. до изплащане на вземането.

ОСЪЖДА Г.И.С., ЕГН *****, да заплати на основание чл.45 ЗЗД на Е. А. С. ЕГН *****, сумата от 1000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от О. А. С. ЕГН ***** и Г.И.С., ЕГН *****, писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР, ведно със законната лихва от 05.08.2016 г. до изплащане на вземането.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 10309/21.09.2022 г., постановено по гр.д. № 41515/2021 г. на СРС, ГО, 29 състав, в частта, в която е отхвърлен предявеният от Е. А. С. ЕГН *****, срещу О. А. С., ЕГН *****, иск с правно основание чл.45 ЗЗД, във вр. чл.52 ЗЗД, за сумата над 3000 лева до пълния предявен размер от 10 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания, причинени вследствие на незаконни действия на ответника, изразяващи се в нанесена на 15.07.2016 г. обида, като е казал „...те са гейове и са се осмукали. На двама педали ли ще вярвате?“ в присъствието на длъжностни лица от 06 -РУ СДВР, като по отношение на това деяние била налице влязла в сила присъда от 03.05.2018 г., постановена по НЧХД № 22540/2016 г. по описа на СРС, изменена с окончателно решение № 353/10.06.2020 г. по ВНЧХД №2226/2019 г. по описа на СГС, НО, 3 въззивен състав, с която ответникът бил признат за виновен в престъпление по чл.148 ал.1 вр. чл.146 ал.1 НК и на основание чл.78а ал.1 НК е бил освободен от наказателна отговорност с налагане на административно наказание, в частта, в която е отхвърлен предявеният от Е. А. С., ЕГН *****, срещу О. А. С., ЕГН *****, иск с правно основание чл.45 ЗЗД за сумата над 1000 лева до пълния предявен размер от 5000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от О. А. С. ЕГН ***** и Г.И.С., ЕГН *****, писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР, както и в частта, в която е отхвърлен предявеният от Е. А. С. ЕГН ***** срещу Г.И.С., ЕГН *****, иск с правно основание чл.45 ЗЗД за сумата над 1000 лева до пълния предявен размер от 5000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на неистински позорни обстоятелства, изложени в депозирана от О. А. С. ЕГН ***** и Г.И.С., ЕГН *****, писмена жалба от 05.08.2016 г. в 06-РУ СДВР.

В останалата част първоинстанционното решение като необжалвано е влязло в сила.

ОСЪЖДА О. А. С. ЕГН *****, да заплати на основание чл.78,ал.1 ГПК на

Е. А. С. ЕГН *****, допълнителни разноси за първоинстанционното производство в размер от 23,33 лв., както и разноси за въззивното производство в размер от 20 лв.

ОСЪЖДА Г.И.С., ЕГН *****, да заплати на основание чл.78,ал.1 ГПК на Е. А. С. ЕГН *****, разноси за първоинстанционното производство в размер от 190 лв., както и разноси за въззивното производство в размер от 20 лв.

ОСЪЖДА Е. А. С. ЕГН *****, да заплати на основание чл.78,ал.3 ГПК на О. А. С. ЕГН *****, разноси за въззивното производство в размер от 1283 лв.

ОСЪЖДА Е. А. С. ЕГН *****, да заплати на основание чл.78,ал.3 ГПК на Г.И.С., ЕГН *****, разноси за въззивното производство в размер от 640 лв.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от съобщаването при условията на чл. 280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____